

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 9*)

din 7 martie 1994

Mihai Constantinescu — președinte
Viorel Mihai Ciobanu — judecător
Antonie Iorgovan — judecător
Raul Petrescu — procuror
Gabriela Dragomirescu — magistrat-asistent

Pe rol pronunțarea asupra excepțiilor de neconstituționalitate a prevederilor art. V alin. 7 din Legea nr. 59/1993 pentru modificarea Codului de procedură civilă, a Codului familiei, a Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990 și a Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, ridicate de intimata Lunčan Carmen în Dosarul nr. 2202/1993 al Tribunalului Buzău, precum și de Consiliul Local al Comunei Valea Salciei, județul Buzău, în Dosarul nr. 2490/1993 al Tribunalului Buzău.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 24 februarie 1994 și sunt consemnate pe larg în încheierea de la acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru 7 martie 1994.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Tribunalul Buzău a sesizat Curtea Constituțională prin Încheierea din 18 octombrie 1993, pronunțată în Dosarul nr. 2202/1993, cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. V alin. 7 din Legea nr. 59/1993 pentru modificarea Codului de procedură civilă, a Codului familiei, a Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990 și a Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, invocate de intimata Lunčan Carmen. Aceeași instanță, prin Încheierea pronunțată la 5 noiembrie 1993 în Dosarul nr. 2490/1993, a sesizat Curtea cu excepția de neconstituționalitate a art. V alin. 6 și 7 din Legea nr. 59/1993, invocată de intimata Consiliul Local al Comunei Valea Salciei, județul Buzău. În ambele dosare, opinia Tribunalului Buzău este în sensul că excepția ridicată este admisibilă având în vedere prevederile art. 15 alin. (2) din Constituție.

În vederea soluționării excepțiilor, în temeiul art. 24 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate Camerei Deputaților, Senatului și Guvernului, cu invitația de a transmite punctul lor de vedere, iar în baza art. 53 din Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale s-a solicitat punctul de vedere și domnului prof. univ. dr. Gheorghe Beleiu de la Facultatea de Drept din București. Guvernul apreciază că dispozițiile art. V alin. 6 și 7 din Legea nr. 59/1993, adoptate ca măsuri tranzitorii, consacră drepturi noi pentru părțile interesate, și anume de a investi ele direct instanța de recurs cu controlul jurisdicțional al hotărârilor rămase definitive, hotărâri care, anterior, puteau constitui doar obiect de petiționare către procurorul general, singurul care putea exercita recursul extraordinar. În locul unor simple memorii, susceptibile de a fi rezolvate chiar definitiv pe cale administrativă, s-a consacrat un drept

necon condiționat de a se exercita o cale de atac, putându-se obține, când este cazul, casarea hotărârii și reluarea judecării cauzei conform noului sistem judiciar, astfel încât se consideră că prin dispozițiile legale atacate nu s-a adus atingere unor drepturi câștigate sau anumitor principii constituționale, ci s-a asigurat, în condiții corespunzătoare, accesul liber la justiție, astfel cum statuează art. 21 alin. (1) din Constituție. Camera Deputaților și Senatul nu au comunicat puncte de vedere. În punctul de vedere al domnului prof. univ. dr. Gheorghe Beleiu se arată, în esență, că dispozițiile alin. 6 și 7 ale art. V din Legea nr. 59/1993 consacră principiul aplicării imediate a legii noi — principiu conținut în însuși art. 15 alin. (2) din Constituție — la *facta pendentia*, nefiind deci retroactive. Dreptul părților interesate de a ataca hotărârile judecătorești definitive menționate de textele legale evocate, cu noul recurs, reglementat de Legea nr. 59/1993, a fost instituit prin această lege, el putând fi exercitat de la data intrării legii în vigoare (26 iulie 1993), astfel încât sub acest aspect reforma sistemului judiciar s-a realizat cu respectarea principiului neretroactivității, consacrat imperativ de art. 15 alin. (2) din Constituție, dându-se satisfacție totodată și principiului major în materia aplicării legii în timp: *tempus regit actum*. Pe de altă parte, se subliniază că textele atacate ca neconstituționale nu numai că nu sunt retroactive, dar ele dau expresie — în sistemul judiciar reformat — accesului liber la justiție, ca drept fundamental consacrat de art. 21 din Constituție.

La termenul din 24 februarie 1994, după cum s-a consemnat în încheierea de dezbateri de la acea dată, s-a decis, după punerea în discuția părților și a procurorului conexarea dosarelor nr. 89C/1993 și nr. 95C/1993. De asemenea, în aceleași condiții, excepția de neconstituționalitate invocată de Consiliul Local al Comunei Valea Salciei cu privire la dispozițiile art. V alin. 6 din Legea nr. 59/1993 a fost respinsă ca lipsită de relevanță, având în vedere că, potrivit prevederilor art. 23 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, *obiectul excepției de neconstituționalitate îl poate constitui numai o prevedere dintr-o lege sau ordonanță de care depinde judecarea cauzei*, or, este fără nici o îndoială că hotărârea definitivă atacată cu recurs în Dosarul nr. 2490/1993 al Tribunalului Buzău, chiar dacă a fost dată într-o contestație în anulare, este o hotărâre în materia fondului funciar și deci judecarea cauzei depinde — sub aspectul care interesează aici — de art. V alin. 7 din Legea nr. 59/1993, care are în vedere în mod expres hotărârile pronunțate în această materie, iar nu de art. V alin. 6 din aceeași lege, care se aplică în cazul hotărârilor pronunțate în alte materii decât aceea a fondului funciar. În aceste condiții, în cele două dosare conexe, judecata pe fond a vizat numai dispozițiile art. V alin. 7 din Legea nr. 59/1993 și urmează să se pronunțe o singură hotărâre.

*) A se vedea Decizia nr. 94 din 21 octombrie 1994, publicată în continuare la pag. 4—5.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere exprimate, raportul prezentat de judecătorul-raportor, concluziile părților și ale procurorului prezentate în ședința publică din 24 februarie 1994, precum și notele scrise depuse de părți la dosar, și văzând dispozițiile art. 15 alin. (2) din Constituție, ale art. 11 alin. 10 din Legea nr. 18/1991 și cele ale art. V alin. 7 din Legea nr. 59/1993, reține următoarele:

Potrivit art. 15 alin. (2) din Constituție „Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale mai favorabile”. Până la intrarea în vigoare a Constituției din anul 1991, principiul neretroactivității legii era înscris, în materie civilă, numai în art. 1 din Codul civil „Legea dispune numai pentru viitor; ea nu are putere retroactivă”, astfel încât, nefiind un principiu constituțional, doctrina și jurisprudența au decis constant că el constituia o regulă de interpretare obligatorie pentru judecător, dar nu-l obliga pe legiuitor, care putea dispune și altfel. De aceea au existat și legi cu caracter retroactiv, atât de drept material, cât și de drept procesual. Chiar și în aceste condiții, legea retroactivă respecta cauzele rezolvate prin hotărâri judecătorești definitive (*causae finitae*) și numai o dispoziție expresă putea duce la o altă soluție. După intrarea în vigoare a Constituției din anul 1991, neretroactivitatea a devenit un principiu constituțional și deci nici legiuitorul nu poate adopta acte cu încălcarea lui. Suntem în prezența unei reguli imperative de la care nu se poate deroga în materie civilă, ce interesează cauza de față, indiferent dacă este vorba de legi materiale sau legi procesuale. Deci, chiar și în ipoteza în care legiuitorul ar dori în mod justificat să înlăture sau să atenueze unele situații nedrepte, nu poate realiza acest lucru prin intermediul unei legi care să aibă caracter retroactiv, ci trebuie să caute mijloacele adecvate care să nu vină în contradicție cu acest principiu constituțional. Consecințele înscrierii principiului neretroactivității în Constituție sunt foarte severe și probabil, tocmai de aceea, soluția aceasta nu se întâlnește în foarte multe țări, dar în același timp ridicarea la rangul de principiu constituțional se justifică prin faptul că asigură în condiții mai bune securitatea juridică și încrederea cetățenilor în sistemul de drept, precum și datorită faptului că blochează nesocotirea separației dintre puterea legislativă, pe de o parte, și puterea judecătorească sau cea executivă, pe de altă parte, contribuind în acest fel la consolidarea statului de drept.

Art. V alin. 7 din Legea nr. 59/1993 dispune că „Hotărârile în materia Legii fondului funciar nr. 18/1991, rămase definitive la judecătoria anterior intrării în vigoare a prezentei legi, pot fi atacate cu recursul prevăzut de prezenta lege, de către părțile interesate, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, indiferent de data pronunțării lor”. Este vorba deci de o dispoziție procedurală, iar legile de procedură sunt, în principiu, de imediată aplicare. Referitor însă la hotărârea judecătorească, de peste un secol, constant s-a decis în doctrină și jurisprudență că ea este supusă condițiilor de fond și de formă stabilite de legea sub imperiul căreia a fost pronunțată, fără ca legea nouă să aibă vreo înrâurire asupra ei, deoarece ea este socotită, față de părțile care au participat în proces, că are valoarea unui contract încheiat în momentul pronunțării ei. Așa fiind, și dreptul relativ la exercitarea căilor de atac rămâne fixat de legea în vigoare în momentul pronunțării, deoarece admisibilitatea unei căi de atac constituie o calitate inerentă a hotărârii și în aceste condiții nici o cale de atac nouă nu poate rezulta dintr-o lege posterioară, după cum nici o cale de atac existentă contra unei hotărâri nu poate fi desființată fără retroactivitate de către o lege posterioară. Cum însă, înainte vreme, neretroactivitatea nu era de ordin constituțional, fiind înscrisă

doar în art. 1 din Codul civil, au existat legi retroactive care au atins principiul autorității lucrului judecat sau au supus o hotărâre definitivă ori irevocabilă unei căi de atac neprevăzute de legea în vigoare în momentul pronunțării ei. Doctrina de la noi sau din alte țări, criticând aceste legi, le-a socotit atunci fie admisibile din punct de vedere juridic, dar inadmisibile din punct de vedere politic, fie le-a calificat drept monstruozițate juridice ori legi flagrant retroactive.

În reglementarea din țara noastră, prin Legea nr. 18 din 12 februarie 1948 s-a introdus în Codul de procedură civilă art. 724, care, în alin. 4, consacră în mod expres soluția potrivit căreia hotărârile rămân supuse căilor de atac și termenelor prevăzute de legea sub care au fost pronunțate. Prin art. VI al Legii nr. 59/1993 a fost abrogat art. 724 din Codul de procedură civilă, dar aceasta nu schimbă datele problemei, deoarece fundamentul regulii subzistă și în prezent. Dacă regula s-a aplicat fără o dispoziție expresă înainte de anul 1948, fiind dedusă din principiul neretroactivității, cu atât mai mult soluția se impune astăzi, când neretroactivitatea este înscrisă în Constituție.

Revenind la datele cauzei de față, se constată că art. 11 alin. 10 din Legea fondului funciar nr. 18/1991 prevede că „Hotărârea judecătorească este definitivă”. Deci ea nu mai era supusă recursului, ci putea fi pusă în executare și, eventual, atacată prin intermediul căilor extraordinare reglementate de cod: contestația în anulare, revizuirea și recursul extraordinar. Prin art. V alin. 7 din Legea nr. 59/1993 s-a stabilit, astfel cum am mai arătat, că hotărârile definitive ale judecătorilor pronunțate în această materie pot fi atacate cu recursul reglementat de această lege, indiferent de data pronunțării lor. Pe de altă parte, Legea nr. 59/1993 a desființat recursul extraordinar, ce putea fi exercitat de procurorul general în termen de un an de la rămânerea definitivă a hotărârii. Așa fiind, în raport cu soluția potrivit căreia hotărârea este supusă căilor de atac din momentul pronunțării, Legea nr. 59/1993 apare retroactivă. Cum Legea fondului funciar nr. 18/1991 a intrat în vigoare la 20 februarie 1991, la data intrării în vigoare a Legii nr. 59/1993 (26 iulie 1993) existau două categorii de hotărâri definitive ale judecătorilor: hotărâri care fiind pronunțate înainte de 26 iulie 1992 nu mai puteau fi atacate nici pe calea recursului extraordinar și hotărâri pronunțate după această dată și până la intrarea în vigoare a Legii nr. 59/1993, care erau supuse acestei căi de atac. Această distincție trebuie avută în vedere și la aprecierea faptului dacă dispozițiile art. V alin. 7 din Legea nr. 59/1993 sunt sau nu retroactive:

a) în cazul hotărârilor pronunțate înainte de 26 iulie 1992, caracterul retroactiv al prevederilor art. V alin. 7 din Legea nr. 59/1993 este vădit, deoarece sunt supuse unei căi de atac noi, care nu exista la data pronunțării, hotărâri definitive care nu mai puteau fi desființate nici pe calea excepțională a recursului extraordinar, cale de atac existentă la data pronunțării. În acest fel se nesocotește prezumția absolută a puterii lucrului judecat, dând naștere tocmai la ceea ce această prezumție și principiul neretroactivității au urmărit să evite, adică nesiguranță și tulburări în circuitul civil;

b) în cazul hotărârilor pronunțate după 26 iulie 1992, deși definitive, ele puteau fi atacate totuși cu recurs extraordinar în termen de un an de către procurorul general. Sub acest aspect, caracterul retroactiv rezultă din privarea părților de posibilitatea pe care o oferea recursul extraordinar. În scopul înlăturării stării de neconstituționalitate ce rezulta din această situație, recursului extraordinar i s-a substituit recursul direct la dispoziția părții interesate. Deci, înlăturarea recursului extraordinar ce se putea exercita la data pronunțării hotărârii, care constituie un aspect al retroactivității, este anihilată în cazul acestor hotărâri prin posibilitatea introducerii

recursului, ceea ce este de natură să dea o mai deplină satisfacție și principiului accesului liber la justiție, consacrat de art. 21 din Constituție.

Așa fiind, Curtea Constituțională urmează să admită în parte excepțiile de neconstituționalitate invocate și să constate că dispozițiile art. V alin. 7 din Legea nr. 59/1993, care au în vedere hotărârile definitive ale judecătorilor, indiferent de data pronunțării lor, sunt neconstituționale în ceea ce privește hotărârile pronunțate înainte de 26 iulie 1992. Tribunalul Timiș, investit prin Încheierea de strămutare nr. 74 din 12 ianuarie 1994 a Secției civile a Curții Supreme de Justiție, în Dosarul nr. 2202/1993, și Tribunalul Buzău, în Dosarul nr. 2490/1993, urmează să verifice situația concretă și să decidă asupra admisibilității recursurilor declarate în temeiul art. V alin. 7 din Legea nr. 59/1993, în funcție de decizia Curții.

Pentru considerentele expuse,
având în vedere și dispozițiile art. 144 lit. c) din Constituție și cele ale art. 13 alin. (1) lit. A.c.), art. 24 și art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite în parte excepțiile de neconstituționalitate ridicate de Luncan Carmen, în Dosarul nr. 2202/1993 al Judecătoriei Buzău și de Consiliul Local al Comunei Valea Salciei în Dosarul nr. 2490/1993 al Tribunalului Buzău și constată că dispozițiile art. V alin. 7 din Legea nr. 59/1993 sunt neconstituționale, în măsura în care acestea se aplică hotărârilor definitive pronunțate în materia Legii fondului funciar nr. 18/1991, anterior datei de 26 iulie 1992.

Cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 7 martie 1994.

PREȘEDINTE,
Mihai Constantinescu

Magistrat-asistent,
Gabriela Dragomirescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 94

din 21 octombrie 1994

Vasile Gionea	— președinte
Miklós Fazakas	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Victor Dan Zlătescu	— judecător
Raul Petrescu	— procuror
Gabriela Dragomirescu	— magistrat-asistent

Pe rol soluționarea recursului declarat de Prefectura Județului Buzău — Comisia județeană pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor împotriva Deciziei Curții Constituționale nr. 9 din 7 martie 1994.

Președintele completului declară ședința deschisă.

La apelul nominal răspunde intimata Luncan Carmen, prin reprezentant, în baza delegației depuse la dosar, lipsă recurenta Prefectura Județului Buzău — Comisia județeană pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor, lipsă intimatul Hariton Radu, precum și intimatele Comisia Comunei Pietroasele pentru aplicarea Legii fondului funciar nr. 18/1991 și Consiliul Local al Comunei Valea Salciei.

Curtea constată că art. V alin. 7 din Legea nr. 59/1993 constituie o dispoziție tranzitorie și că la data pronunțării deciziei sale a expirat termenul de recurs prevăzut de acest text. Pe de altă parte, potrivit art. 145 alin. (2) din Constituție, deciziile Curții Constituționale au putere numai pentru viitor. Așa fiind, cu rezerva aplicării art. 26 alin. (1) din Legea nr. 47/1993, dacă este cazul, sau a soluției din decizia de față, în cazul în care recursul nu a fost încă rezolvat, părților care au invocat excepțiile de neconstituționalitate în prezenta cauză, decizia Curții Constituționale nu poate afecta recursurile care au fost exercitate și eventual chiar soluționate, constituind, în principal, un semnal pentru legiuitor asupra necesității de a veghea la respectarea principiului constituțional al neretroactivității legilor.

Magistratul-asistent informează că procedura este legal îndeplinită.

Având cuvântul pe fond, intimata Luncan Carmen, oral și prin întâmpinarea depusă la dosar, solicită respingerea recursului declarat de Prefectura Județului Buzău — Comisia județeană pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor — împotriva Deciziei Curții Constituționale nr. 9 din 7 martie 1994 ca nemotivată. Intimata susține că cererea de recurs nu îndeplinește cerințele imperative ale art. 303 alin. 1 și 3 din Codul de procedură civilă și, în consecință, trebuie aplicată sancțiunea prevăzută de art. 306 alin. 1 din același cod, și anume nulitatea recursului nemotivat în termenul legal. Nu dorește să se pună în discuție motive de ordine publică, în sensul art. 306 alin. 2 din Codul de procedură civilă, ci se limitează la ridicarea excepției dirimante a nulității recursului. Solicită, de asemenea, trimiterea dosarului, după soluționare, Tribunalului Timiș, unde a fost strămutată cauza.

Procurorul, având cuvântul, pune concluzii de respingere a recursului ca nemotivat, deoarece nici unul dintre cele

11 motive de casare a unei hotărâri, prevăzute expres de art. 304 din Codul de procedură civilă, nu este indicat de recurent, ceea ce atrage nulitatea cererii de recurs.

Pe fond, apreciază că decizia criticată este legală și nu este necesară examinarea cauzei sub toate aspectele, astfel cum prevede art. 304¹ din Codul de procedură civilă. Președintele completului declară dezbaterile încheiate.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Decizia nr. 9 din 7 martie 1994, Curtea Constituțională a admis în parte excepțiile ridicate de Luncan Carmen, în Dosarul nr. 2202/1993 al Judecătoriei Buzău, și de Consiliul Local al Comunei Valea Salciei în Dosarul nr. 2490/1993 al Tribunalului Buzău și a constatat că dispozițiile art. V alin. 7 din Legea nr. 59/1993 sunt neconstituționale, în măsura în care acestea se aplică hotărârilor definitive pronunțate în materia Legii fondului funciar nr. 18/1991, anterior datei de 26 iulie 1992.

Împotriva acestei decizii, în termen legal, Prefectura Județului Buzău — Comisia județeană pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor — a declarat recurs pentru următoarele motive:

— dispozițiile art. V alin. 6 și 7 din Legea nr. 59/1993 consacră principiul aplicării imediate a legii noi — principiu conținut în însuși art. 15 alin. (2) din Constituție, nefiind deci retroactive;

— Legea nr. 59/1993 instituie dreptul părților de a ataca cu noul recurs hotărârile definitive, de la data de 26 iulie 1993, data intrării sale în vigoare. Se consideră că s-a asigurat astfel aplicarea principiului neretroactivității [art. 15 alin. (2) din Constituție], precum și a principiului privind accesul liber la justiție (art. 21 din Constituție);

— art. V alin. 6 și 7 din Legea nr. 59/1993 creează drepturi noi părților interesate de a se adresa direct instanței de recurs pentru controlul jurisdicțional al hotărârilor judecătorești, drepturi ce anterior puteau fi exercitate numai prin intermediul procurorului general.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ,

examinând încheierile de sesizare, decizia atacată, motivele de recurs, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului și susținerile părții, precum și dispozițiile

legale atacate ca neconstituționale, raportate la prevederile Constituției, ale Legii nr. 47/1992 și ale Regulamentului de organizare și funcționare a Curții Constituționale, reține:

Cererea de recurs, introdusă în termen legal de către Prefectura Județului Buzău — Comisia județeană pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor —, nu este motivată nici prin ea însăși și nici ulterior, în interiorul termenului de recurs, așa cum prevede expres și imperativ art. 303 din Codul de procedură civilă și, în consecință, urmează a fi respinsă.

Prin enunțurile formulate de recurentă în cererea de recurs, care nu vizează nici unul dintre cele 11 motive de casare a unei hotărâri prevăzute de art. 304 din Codul de procedură civilă, nu se aduce nici o critică Deciziei Curții Constituționale nr. 9 din 7 martie 1994, ci acestea se limitează doar la comentarea și interpretarea dispozițiilor art. V alin. 6 și 7 din Legea nr. 59/1993, chiar în spiritul deciziei atacate.

Astfel, recurenta susține că dispozițiile art. V alin. 6 și 7 din Legea nr. 59/1993 sunt în concordanță cu cele ale art. 15 alin. (2) și ale art. 21 din Constituție, care consacră principiul neretroactivității și, respectiv, al accesului liber la justiție, deci, conform celor statuate de Curte prin decizia atacată. Recurenta susține, de asemenea, că dispozițiile art. V alin. 6 și 7 din Legea nr. 59/1993 au un caracter tranzitoriu care consacră drepturi noi părților interesate, respectiv dreptul acestora de a investi direct instanța de recurs cu controlul jurisdicțional al hotărârilor definitive.

Față de cele arătate rezultă că recursul nu vizează nici unul dintre motivele de casare prevăzute de art. 304 din Codul de procedură civilă și urmează a fi respins.

Curtea, din oficiu, în condițiile art. 304¹ din Codul de procedură civilă, a examinat constituționalitatea soluției pronunțate și nu a rezultat că există motive pentru casarea Deciziei nr. 9 din 7 martie 1994, atacată cu prezentul recurs.

În consecință, întrucât cererea de recurs nu vizează nici unul dintre motivele de casare prevăzute de art. 304 din Codul de procedură civilă și întrucât, făcând aplicarea prevederilor art. 304¹ din același cod, nu a rezultat că există motive pentru casarea Deciziei nr. 9 din 7 martie 1994, recursul urmează a fi respins.

Pentru motivele arătate, în temeiul art. 144 lit. c), art. 145 alin. (2) și art. 150 alin. (1) din Constituție, precum și al art. 1, art. 3, art. 13 alin. (1) lit. A.c), art. 25 și art. 26 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge recursul declarat de Prefectura Județului Buzău — Comisia județeană pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor — împotriva Deciziei Curții Constituționale nr. 9 din 7 martie 1994. Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din 21 octombrie 1994.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

prof. dr. VASILE GIONEA

Magistrat asistent,
Gabriela Dragomirescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

**cu privire la constituționalitatea votului final exprimat în plenul Senatului
asupra proiectului de lege pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația
de locuințe, trecute în proprietatea statului**

Curtea Constituțională a fost sesizată la 27 septembrie 1994 de către 26 de senatori, și anume: Voicu Valentin Glodean, Dumitru Călușeanu, Ioan Paul Popescu, Emilian Buzică, Constantin Moiceanu, Florin Buruiană, Tănase Tăvală, Vasile Vețișanu, Nistor Bădiceanu, Sabin Ivan, Adrian Sîrbu, Petre Constantin Buchwald, Matei Boilă, Károly Ferenc Szabó, Iosif Csapó, Attila Verestóy, Alexandru Paleologu, Gheorghe Cătuneanu, Ștefan Augustin Popa Doinaș, Gheorghe Frunda, Emil Tocaci, Maria Matilda Țețu, Cristian Sorin Dumitrescu, Ștefan Radoff, Constantin-Ticu Dumitrescu, Ioan Lup, asupra neconstituționalității votului final, exprimat în plenul Senatului în ședința din 20 iunie 1994, privind proiectul de lege pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului.

În motivarea obiecției de neconstituționalitate se susține, în esență, că adoptarea legii — cu caracter organic — necesită 72 de voturi și că, după exprimarea electronică a votului, s-a scos din calculator o listă, cu care ocazie s-ar fi constatat că, deși au fost exprimate 72 de voturi în favoarea proiectului, numărul lor real era, de fapt 68, deoarece 4 senatori au fost lipsă în momentul votării.

Potrivit dispozițiilor art. 19 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, au fost solicitate puncte de vedere celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

În opinia președintelui Camerei Deputaților s-a arătat că sesizarea Curții Constituționale se poate face numai pentru cazurile și în limitele stabilite la art. 144 din Constituție, între care nu figurează situații de felul celei arătate în sesizare, care se referă la un proiect legislativ adoptat numai de una dintre Camere.

În opinia primită din partea președintelui Senatului se arată că analiza caracterului constituțional al unei legi presupune adoptarea acesteia de către ambele Camere și nu de către una singură, astfel că sesizarea este prematură; cât privește contestarea votului, se consideră că aceasta este o simplă problemă de fapt care a fost rezolvată, așa cum era normal, în Senat și nu intră în competența Curții Constituționale, cu atât mai mult cu cât nici nu se contestă corectitudinea înregistrării voturilor, care s-au exprimat atât electronic, cât și prin ridicarea mâinii.

În punctul de vedere al Guvernului se subliniază că între competențele Curții Constituționale nu intră și verificarea votu-

lui exprimat de parlamentari cu ocazia dezbaterii proiectelor de legi, problema corectitudinii votului fiind — în speță — de competența președintelui Senatului.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ,

examinând sesizarea grupului de deputați, punctele de vedere exprimate de președinții celor două Camere ale Parlamentului și de Guvern, raportul judecătorului-raportor, precum și dispozițiile art. 144 lit. a) din Constituție și ale art. 17 din Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Obiecția de neconstituționalitate privește contestarea rezultatului votului exprimat în plenul Senatului, cu prilejul adoptării proiectului de lege pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului, aflat în prezent — și neadoptat încă — la Camera Deputaților.

Potrivit dispozițiilor art. 144 lit. a) din Constituție, Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității legilor înainte de promulgarea acestora, la sesizarea Președintelui României, a unuia dintre președinții celor două Camere ale Parlamentului, a Guvernului, a Curții Supreme de Justiție, a unui număr de cel puțin 50 de deputați sau de cel puțin 25 de senatori.

Controlul constituționalității legii funcționează, așadar, în condițiile art. 144 lit. a), ca un control prealabil și preventiv înainte de promulgarea legii, după ce aceasta a fost adoptată în aceeași formă de către ambele Camere ale Parlamentului, fie în ședințe separate, inclusiv în cadrul procedurii de mediere, fie în ședință comună.

Dispozițiile art. 144 lit. a) din Constituție sunt clar detaliate și prin dispozițiile art. 17 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, potrivit cărora: „În vederea exercitării dreptului de sesizare a Curții Constituționale, cu 5 zile înainte de a fi trimisă spre promulgare, legea se comunică Guvernului și Curții Supreme de Justiție și se depune la secretarul general de la Camera Deputaților și de la Senat“.

Deci, declanșarea sesizării este condiționată de adoptarea legii în aceeași formă de către ambele Camere ale Parlamentului. De aceea sesizarea Curții, într-un moment în care numai Senatul a votat proiectul legislativ, este făcută cu încălcarea dispozițiilor art. 144 lit. a) din Constituție.

Față de cele arătate, în temeiul art. 144 lit. a) din Constituție, precum și al art. 1, art. 2, art. 12, art. 13 și art. 17 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Constată că obiecția de neconstituționalitate, formulată de un grup de 26 de senatori, cu privire la votul final asupra proiectului de lege pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului nu a fost invocată în condițiile art. 144 lit. a) din Constituție și, în consecință, o respinge.
2. Prezenta decizie se comunică Președintelui României și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Deliberarea a avut loc în data de 20 octombrie 1994 și la ea au participat Vasile Gionea, președinte, Viorel Mihai Ciobanu, Mihai Constantin Ciobanu, Miklós Fazakas, Ion Filipescu, Antonie Iorgovan, Ioan Muraru, Florin Bucur Vasilescu și Victor Dan Zlătescu, judecători.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. dr. VASILE GIONEA

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

București, 20 octombrie 1994.
Nr. 93.

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

**pentru completarea și modificarea Hotărârii Guvernului nr. 647/1993
privind unele drepturi și obligații ale personalului român trimis în străinătate
pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar**

Guvernul României hotărăște :

Art. I. — Hotărârea Guvernului nr. 647/1993 privind unele drepturi și obligații ale personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, astfel cum a fost completată și modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 148/1994, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 4 se modifică și se completează, având următorul cuprins:

„Art. 4. — (1) Personalului care se deplasează temporar în străinătate ca urmare a unor invitații primite de la diferite organizații sau parteneri externi pentru a participa la acțiunile prevăzute la art. 1 lit. c) — f) din prezenta hotărâre, precum și pentru studii de învățământ postuniversitar și pentru efectuarea doctoratului și care, în străinătate, nu dobândește calitatea de angajat, i se acordă:

a) salariul integral și celelalte drepturi aferente în lei, în țară, dacă durata deplasării în străinătate nu depășește 90 de zile calendaristice pentru bursieri și 30 de zile calendaristice pentru restul personalului;

b) o indemnizație lunară în lei, calculată în raport cu salariul de bază și sporul de vechime, corespunzător funcției și gradului profesional, dacă durata deplasării este mai mare de 90 de zile calendaristice, respectiv de 30 de zile calendaristice, după cum urmează:

— 25% pentru acoperirea cheltuielilor legate de întreținerea locuinței;

— 25% pentru fiecare copil sau părinte aflat în întreținere, potrivit legii, în țară, precum și pentru soțul/soția care nu realizează venituri proprii.

Sumele acordate potrivit lit. b) nu pot să depășească 100% din salariul de bază și sporul de vechime, stabilite prin contractul individual de muncă, actualizate potrivit îndexării aprobate.

În sensul prezentei hotărâri, prin *bursieri* se înțelege persoanele care beneficiază de burse sau alte forme de sprijin acordate de către organizațiile sau partenerii externi personalului român care participă la cursuri și stagii de practică și specializare sau perfecționare organizate în străinătate.

(2) Cu aprobarea conducerii unității trimitătoare, personalul prevăzut la alin. (1) poate să beneficieze și de:

a) costul transportului în trafic internațional, costul transportului intern până la localitatea de desfășurare a activității, precum și costul transportului pe distanța dintre aeroport sau

gară și locul de cazare, dus-întors, în condițiile prevăzute la art. 11;

b) prevederile art. 3 alin. (2) lit. c) — e);

c) prevederile art. 6 alin. (1).

(3) În situația în care organizația sau partenerii — care invită — rambursează în valută costul biletelor de călătorie, sumele astfel obținute se depun la înapoierea din deplasare în contul unității trimitătoare.“

2. Articolul 5 alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) În situația în care durata deplasării în cadrul aceleiași țări depășește 30 de zile, diurna se reduce cu 20% începând cu cea de-a 31-a zi.“

3. Articolul 6 alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 6. — (1) Personalul menționat la art. 3 alin. (1) poate să beneficieze, cu aprobarea conducerii unității trimitătoare, de 30% din diurna stabilită pentru țara în care are loc deplasarea, potrivit categoriei în care se încadrează, în cazul în care cheltuielile pentru masă — în natură sau în bani — se suportă de către partenerii externi. Pe timpul necesar călătoriei până în localitatea din țara de destinație se acordă diurnă și cazare în valută, în condițiile stabilite prin prezenta hotărâre.“

4. Articolul 7 se abrogă.

5. Articolul 8 se completează cu alineatul (2), care va avea următorul cuprins:

„(2) Prevederile de mai sus nu se aplică personalului care asigură traducerea în cadrul misiunilor prevăzute la art. 1 lit. c).“

6. Articolul 11 alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 11. — (1) Personalul român trimis în străinătate în condițiile prezentei hotărâri are dreptul să călătorească cu avionul sau cu trenul.

De asemenea, personalul poate să călătorească și cu mijloacele auto în situația în care cheltuielile totale ce trebuie suportate de către ministere și celelalte unități trimitătoare sunt mai reduse.“

Art. II. — Hotărârea Guvernului nr. 647/1993, cu modificările aduse prin Hotărârea Guvernului nr. 148/1994, precum și prin prezenta hotărâre se republică în Monitorul Oficial al României.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE VĂCĂROIU

Contrasemnează:
Ministru de stat, ministrul finanțelor,
Florin Georgescu
Ministru de stat,
ministrul muncii și protecției sociale,
Dan Mircea Popescu

ÎN ATENȚIA CELOR INTERESAȚI: ABONAȚI ȘI ALȚI CITITORI!

Prin Hotărârea Guvernului nr. 358/1991, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 137 din 1 iulie 1991, republicată în Monitorul Oficial nr. 95 din 13 aprilie 1994, a fost înființată Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, sub autoritatea Camerei Deputaților, care are obligația publicării în Monitorul Oficial al României a actelor normative, nepublicarea lor atrăgând inexistența acestora.

Pentru a cunoaște legislația ce a fost adoptată după Revoluția din Decembrie 1989, pentru a fi informați cu privire la dezbaterile parlamentare, pentru a putea contacta partenerul de afaceri pe care îl doriți, pentru efectuarea formalităților de publicitate prevăzute de lege, Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, prin Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București, invită societățile comerciale, întreprinzătorii particulari din țară și din străinătate, precum și pe toți cei interesați, să se adreseze în acest scop zilnic între orele 8,00–13,00 la telefon 211.57.30 sau direct la sediul acestuia din Str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2.

Aducem, pe această cale, la cunoștință că, începând cu data de 1 ianuarie 1995, prețurile practicate de regie pentru publicațiile sale, la care puteți face abonamente la oficiile poștale sau la filialele „Rodipet”, sunt următoarele:

	Valoarea abonamentului pentru anul 1995 contractat până la 31.XII.1994 — lei —	Valoarea abonamentului contractat în cursul anului 1995 — lei —			
		Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
• MONITORUL OFICIAL, Partea I, română	50.400	12.600	13.860	15.250	16.770
• MONITORUL OFICIAL, Partea I, maghiară (ROMÂNIA HIVATALOS KÖZLÖNYE)	110.400	27.600	27.600	27.600	27.600
• MONITORUL OFICIAL, Partea a II-a	207.360	51.840	51.840	51.840	51.840
• MONITORUL OFICIAL, Partea a III-a	38.400	9.600	9.600	9.600	9.600
• MONITORUL OFICIAL, Partea a IV-a	345.600	86.400	86.400	86.400	86.400
• COLECȚIA LEGISLAȚIA ROMÂNIEI	24.000	6.000	6.600	7.260	8.000
• COLECȚIA DE HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ȘI ALTE ACTE NORMATIVE	54.000	13.500	14.850	16.340	17.980

DE REȚINUT: Contractarea abonamentului, pentru anul 1995, până la 31.XII.1994 este în avantajul dumneavoastră.

Tarifele aplicate pentru publicațiile prevăzute de lege a fi inserate în „Monitorul Oficial”, de la data de 1 ianuarie 1995, sunt următoarele:

	Tarif pentru 1995 — lei —	Tarif pentru 1994 — lei —	
1. MONITORUL OFICIAL, Partea a III-a			
— pierderi de acte, de sigilii, ștampile, schimbări de nume, citații emise de instanțele judecătorești și notariatele de stat	per anunț	5.000	5.000
— acte procedurale ale instanțelor judecătorești a căror publicare este prevăzută de lege	per anunț	7.000	7.000
— extras-cerere pentru dobândirea sau renunțarea la cetățenia română	per anunț	12.000	12.000
— concursuri de ocupare de posturi didactice în învățământul superior	per cuvânt	100	100
— anunț privind examenul de capacitate pentru magistrați	per cuvânt	100	100
2. MONITORUL OFICIAL, Partea a IV-a			
— publicarea sentințelor judecătorești privind înființarea societăților comerciale	per anunț	55.000	55.000
— bilanțuri și conturi de profit și pierderi	per anunț	30.000	20.000
— modificări de capital social	per anunț	6.000	4.000
— lista activelor scoase la licitație sau a societăților comerciale propuse pentru privatizare	per poziție	15.000	10.000
— acte adiționale, precum și alte publicații ale agenților economici, sub formă de text, a căror publicare este prevăzută de lege	per pagină manuscris	39.000	26.000
— publicații cu prezentare tabelară	per rând coloană	1.900	1.300
— anunț pentru licitație în vederea acordării unei concesiuni aprobate de Guvern	per anunț	9.000	9.000

Plata publicațiilor cuprinse în Partea a III-a și Partea a IV-a se va face prin mandat poștal pe adresa: Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, Calea 13 Septembrie — Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont de decontare 30.98.12.301 B.C.R. — S.M.B. sau cu dispoziție de plată.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, București, Calea 13 Septembrie — Palatul Parlamentului, sectorul 5, cont nr. 30.98.12.301 B.C.R. — S.M.B.

Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București, Str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 211.57.30.

Tiparul : Tipografia „Monitorul Oficial”, București, Str. Jiului nr. 163, sectorul 1, telefon 668.55.58.